

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-85 6045-10
	Rozjaśniacze optyczne do środków piorących	Zamiast BN-78/6045-10
		Grupa katalogowa 1023

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są rozjaśniacze optyczne anionowo czynne o nazwach handlowych Heliofory, które są pochodnymi kwasu dwuamionostilbenodwusulfonowego.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Heliofory BDC, BDC ekstra skonc., RDC i RDC ekstra stosuje się jako dodatek do środków piorących przeznaczonych do prania wyrobów z włókien celulozowych, a Heliofor DP jako dodatek do środków piorących przeznaczonych do prania wyrobów z włókien poliamidowych.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Odmiany. W zależności od koncentracji rozróżnia się następujące odmiany rozjaśniaczy optycznych do środków piorących:

- rozjaśniacze typowe,
- rozjaśniacze skoncentrowane.

2.2. Przykład oznaczenia

a) rozjaśniacza typowego o nazwie Heliofor RDC:
HELIOFOR RDC BN-85/6045-10

b) rozjaśniacza skoncentrowanego, np. 300%, o nazwie Heliofor BDC:

HELIOFOR BDC 300% BN-85/6045-10

3. WYMAGANIA

3.1. Postać. Rozjaśniacze optyczne powinny mieć postać proszku.

3.2. Odcień — praktycznie zgodny z wzorcem.

3.3. Koncentracja

- rozjaśniaczy optycznych typowych — $100 \pm 5\%$.
- rozjaśniaczy optycznych skoncentrowanych — zgodna z ofertą producenta.

3.4. Wymagania chemiczne i fizyczne — wg tabl. 1. Wymagania dla rozjaśniaczy optycznych skoncentrowanych powinny być nie niższe niż podane w tabl. 1 dla rozjaśniaczy optycznych typowych (100-procentowych).

Tablica 1

Wymagania	Heliofor BDC	Heliofor BDC ekstra skonc.	Heliofor DP	Heliofor RDC	Heliofor RDC ekstra
a) Substancji nierozpuszczalnych w wodzie, %(m/m), nie więcej niż	nie normalizuje się			0,7	0,7
b) Pozostałość po przesiewie, %(m/m), nie więcej niż	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
c) Trwałość na wodę utlenioną, w stopniach	4	4	nie normalizuje się	4	4
d) Trwałość na pot, w stopniach					
— alkaliczny	5	5	5	5	5
— kwaśny	5	5	5	5	5
e) Trwałość na prasowanie, w stopniach					
— suche	3-4	3-4	5	3-4	3-4
— wilgotne	4	4	4	4	4
— mokre	4	4	4	4	4
f) Trwałość na sztuczne światło dzienne, w stopniach	3	3	3	3-4	3-4

3.5. Trwałość. Rozjaśniacze optyczne przechowywane w warunkach podanych w 4.3 powinny spełniać wymagania wg 3.1 ÷ 3.4 w praktycznie nieograniczonym czasie.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Rozjaśniacze optyczne należy pakować w ilości 20÷50 kg w worki wykonane z folii polietylenowej wg BN-74/6365-01, umieszczone w będnach metalowych ze szczelnym zamknięciem wg BN-76/5046-02, w będnach ze sklejkki wg BN-76/7162-02 lub w będnach tekturowych. Dopuszcza się stosowanie

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Organicznego
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 14/1985 poz. 27)

innego opakowania, zabezpieczającego produkt w sposób właściwy, uzgodnionego z odbiorcą i przewoźnikiem, którego wymiary muszą być zgodne z systemem wymiarowym opakowań wg PN-78/O-79021.

Znakowanie opakowań wykonać wg PN-85/O-79252. Na każdym opakowaniu należy umieścić trwałą i czytelną napis, zawierający co najmniej:

- a) nazwę lub znak wytwórni,
- b) oznaczenie wg 2.2,
- c) masę brutto i netto,
- d) numer partii,
- e) numer opakowania,
- f) liczbę warstw składowania,
- g) liczbę warstw ładowania.

4.2. Formowanie jednostek ładunkowych. W przypadku stosowania paletyzacji, rozjaśniacze optyczne w opakowaniach wg 4.1 należy formować na paletach wg PN-81/M-78216.

Ładunek na palecie powinien być zabezpieczony przed przemieszczaniem się i deformacją przez owiązanie ładunku taśmą stalową wg PN-76/H-92334 w ten sposób, aby tworzył wraz z paletą zwartą stabilną jednostkę ładunkową.

4.3. Przechowywanie. Rozjaśniacze optyczne należy przechowywać w opakowaniach wg 4.1, w temperaturze około 20°C, w pomieszczeniach zabezpieczających produkt przed zawilgoceniem.

Po każdorazowym otwarciu opakowania, należy je ponownie szczelnie zamknąć.

Stosując paletyzację, dopuszcza się piętrzenie bębnow do czterech warstw.

4.4. Transport. Rozjaśniacze optyczne opakowane wg 4.1 należy przewozić krytymi środkami transportowymi. Opakowania należy ładować na środek transportowy zgodnie z aktualnymi przepisami transportowymi¹⁾.

Opakowania z produktem należy układać ściśle obok siebie na całej powierzchni środka przewozowego, pokrywając zamykającą do góry.

Dopuszcza się piętrzenie opakowań do pełnego wykorzystania granic obciążenia środka przewozowego. Opakowania należy zabezpieczyć przed przemieszczaniem się w czasie transportu.

Wystające wewnątrz środka transportu śruby, haki, gwoździe i inne ostre części powinny być usunięte lub zabezpieczone, tak aby nie uszkodziły opakowań w czasie transportu.

5. BADANIA

5.1. Wielkość partii. Partię stanowi najwyżej 5 t rozjaśniacza optycznego tej samej marki.

5.2. Pobieranie i przygotowywanie średniej próbki laboratoryjnej — wg PN-74/C-04707. Wielkość średniej próbki laboratoryjnej powinna wynosić co najmniej 200 g.

Próbki pobierać do słoików ze szkła oranżowego.

5.3. Program badań — wg tabl.2.

Tablica 2

Rodzaje badań	Program badań		Opis badań wg
	badania pełne	badania niepełne	
a) Oznaczenie odcienia (3.2)	+	+	5.4.1
b) Oznaczenie koncentracji (3.3)	+	+	5.4.1
c) Oznaczenie substancji nierozpuszczalnych w wodzie (3.4)	+	+	5.4.2
d) Oznaczenie pozostałości po przesiewie na sicie o wymiarze boku oczka 0,5 mm (3.4)	+	+	PN-76/C-04702
e) Oznaczenie trwałości na wodę utlenioną (3.4)	+		BN-80/6045-51
f) Oznaczenie trwałości na pot (3.4)	+		BN-80/6045-49
g) Oznaczenie trwałości na prasowanie (3.4)	+		BN-80/6045-47
h) Oznaczenie trwałości na sztuczne światło dzienne (3.4)	+		5.4.3
Znak + oznacza obowiązek wykonania badania.			

Oznaczenia wg a), b) oraz e) ÷ h) należy wykonywać dla Helioforów BDC, BDC ekstra skonc., RDC iRDC ekstra — na tkaninie bawełnianej, a dla Helioforu DP na tkaninie styłonowej.

Badania pełne należy wykonywać przy każdej zmianie wzorca, zmianie technologii oraz przy okresowej kontroli produkcji, która powinna być wykonywana co najmniej jeden raz w roku.

Badania niepełne należy wykonywać dla każdej partii wyprodukowanego rozjaśniacza.

5.4. Opis badań

5.4.1. Oznaczenie odcienia i koncentracji — wg BN-73/6045-30. Wielkość naważki Helioforu BDC ekstra skonc. powinna wynosić 0,02 g.

5.4.2. Oznaczenie substancji nierozpuszczalnych w wodzie — wg PN-76/C-04702 p. 2.3. Wielkość odważki badanego rozjaśniacza powinna wynosić 1 g. Osad na sączku należy przemywać gorącą wodą do momentu aż kropla przesączu naniesiona na bibułę nie będzie wykazywać wyraźnej fluorescencji pod wpływem promieni UV.

5.4.3. Oznaczenie trwałości na sztuczne światło dzienne wykonać wg BN-70/6045-09, stosując tkaniny rozjaśnione badanym rozjaśniaczem optycznym wg BN-73/6045-30, w dawce maksymalnej.

5.5. Ocena wyników badań. Partię rozjaśniacza optycznego należy uznać za zgodny z wymaganiami normy, jeżeli wyniki badań wg tabl. 2 są zgodne z wymaganiami wg 3.1 ÷ 3.4.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 3.

Wyniki badań trwałości należy również uznać za odpowiadające wymaganiom normy, jeżeli trwałości rozjaśnień wykonanych równolegle rozjaśnieniem badanym i wzorcowym są zgodne.

5.6. Zaświadczenie o wynikach badań. Dla każdej partii rozjaśniacza optycznego wytwórca powinien wystawić i przesłać odbiorcy zaświadczenie o wynikach badań stwierdzające zgodność partii z wymaganiami normy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM, Bydgoszcz.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-78/6045-10

- a) uzupełniono wymagania nową marką rozjaśniacza optycznego o nazwie Heliofor BDC ekstra skonc.,
- b) uaktualniono opisy i normy związane dotyczące metod badań.

3. Normy i dokumenty związane

- PN-76/C-04702 Barwniki. Ogólne metody badań
- PN-74/C-04707 Barwniki. Pobieranie i przygotowywanie próbek
- PN-76/H-92334 Taśma walcowana na zimno ze stali konstrukcyjnej węglowej zwykłej jakości
- PN-81/M-78216 Palety ładunkowe płaskie jednopłytowe czterowieściowe bez skrzydeł drewniane 800 × 1200 — EUR
- PN-78/O-79021 Opakowania. System wymiarowy
- PN-85/O-79252 Opakowania transportowe z zawartością. Znaki i znakowanie. Wymagania podstawowe
- BN-76/5046-02 Opakowania transportowe metalowe. Bębny lekkie
- BN-70/6045-09 Rozjaśniacze optyczne. Oznaczanie trwałości na sztuczne światło dzienne

BN-73/6045-30 Rozjaśniacze optyczne do środków piorących. Oznaczanie dawki maksymalnej koncentracji i odcienia

BN-74/6365-01 Folia opakowaniowa z polietylenu o małej gęstości

BN-76/7162-02 Opakowania transportowe drewniane. Bębny ze sklejk

Pozostałe normy związane podano w tabl. 2.

Ustawa o prawie przewozowym z dnia 15 listopada 1984 r. (Dz. U. nr 53, poz. 272 z 1984 r.).

Regulamin PKP o ładowaniu i zabezpieczaniu przesyłek towarowych (Dz. TiZK nr 9, poz. 68 z 1985 r.).

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. nr 24, poz. 123 z 1963 r. i nr 35, poz. 250 z 1968 r.).

4. Symbol wg SWW — 1245-4.

5. Autorzy projektu normy — inż. Krystyna Spinek, inż. Bogumiła Łąkowska — Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM, Bydgoszcz.

6. Wzorce rozjaśniaczy optycznych z pełnymi atestami dostarczają na żądanie Zakłady Chemiczne ORGANIKA-ZACHEM, Al. Ludowego Wojska Polskiego 65, 85-825, Bydgoszcz.